

הפּוֹרְתָח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי י"א טבת תש"פ | דף היומי בבלי: ברכות ה.
דף היומי בהלכה: מסעיף י' עד סעיף י"ב.

מוסר: שמירת הלשון - שער התורה פרק ד' 'עוד אמרו' עד פרק ד' 'גם על ידי'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק א משנה א עד פרק א משנה ה

"שבע וחצי שנים לקח לי להשיג שלושה כרטיסים לסיום של 'דרשו' ב'יד אליהו" | הקלטת שחוללה מהפך - סיפור אמיתי ומטלטל | העשיר שביקש לקנות זכות בלימוד הירושלמי תמורת חצי מיליון דולר | 1800

סיום הש"ס

"בליל שישי ו' טבת תש"פ, הסתיים המסע הארוך שלי אל היעד הנכסף - שלושה כרטיסים לאירוע סיום הש"ס המרכזי שע"י 'דרשו' ב'יד אליהו". הסיפור מתחיל לפני שבע וחצי שנים...

נבחן 'דרשו' פורש את סיפורו המפתיע במכתב מרגש

קטנים, שבעזרת ה' בסיום הבא, טבת תש"פ, הם כבר יהיו בגילאי 9 ו-10, אז גם אם אבי יוכל להשיג עבורי כרטיס, הרי אני צריך לדאוג גם להם לכרטיסים, כדי שיזכו להיות נוכחים באירוע כזה של חיזוק והוקרת לומדי התורה.

וממחשבה למעשה, אני מחליט כך: שלושים דף גמרא הם לא הרבה יותר מהעשרה דף גמרא רש"י תוספות שעליהם אני נבחן מדי חודש בכולל. וגם, תשעים מבחנים - שבע וחצי שנים, כמה שזה הרבה, זה לא הרבה. נטלתי אפוא את מקל הנדודים, ויצאתי לדרך, דרך ארוכה שאורכה שבע וחצי שנים טובות, ובסיומה - היום ליל שישי ו' טבת תש"פ, אני יכול לברך על המוגמר. היעד הושג, שלושת הכרטיסים ביד...

הדבר החשוב פה בכל הסיפור הוא לא רק שהכרטיסים הנכספים בידי, אלא גם העובדה שזכיתי לקנות חלק מכובד בידיעת הש"ס. אין לך סיפוק גדול יותר מללמוד את הגמרא ולראות שאתה זוכר את הגמרות מכל המסכתות. הלימוד, הסיכום, החזרה והמבחן, משאירים אותך קשור עם דפי הגמרא ולא נותנים להם להישכח ולעבור הלאה.

בליל שישי ו' טבת תש"פ הסתיים המסע שלי בן שבע וחצי שנים אל היעד הנכסף - שלושה כרטיסים לאירוע סיום הש"ס המרכזי שע"י 'דרשו' במחזור הי"ג של הדף היומי ב'יד אליהו.

הסיפור מתחיל לפני שבע וחצי שנים. באירוע סיום הש"ס בחודש אב תשע"ב, אבי מורי ר' לוי בן אלעזר יעקב זצ"ל, שנבחן במסגרת 'הדף היומי בהלכה', היה זכאי לכרטיס, וכך הזמין שלושה כרטיסים לאירוע סיום הש"ס של 'דרשו' ביד אליהו. בסופו של דבר הגיעו אך ורק שני כרטיסים, והיה צריך לבחור מי הולך עם אבי, ומכיוון שלי היה כרטיס לאירוע סיום הש"ס המרכזי בירושלים, היה ברור שאחי הצעיר הוא זה שילך עם אבי לסיום, ואכן זה מה שהיה, אחי הלך ואני לא זכיתי להיות בארוע.

בחודש אלול תשע"ב, ביום ראשון של השבוע בו התקיים המבחן הראשון במסכת ברכות, בשעות הבוקר, נופלת לי מחשבה ששינתה לי את החיים לשבע וחצי שנים הבאות. עשיתי לעצמי חשבון כזה: בסיום האחרון שהיה לא הצלחתי להשיג כרטיס לאירוע, אז איך אני דואג לעצמי לכרטיס לסיום של המחזור הבא?... ודבר נוסף שעולה לי במחשבה: הרי יש לי שני ילדים

וה'קמצוץ טבק' מהסיפור הידוע של ה'חפץ חיים'... אותו משוגע שלא קיבל טבק אחרי התפילה בליל שבת, והחליט לצעוד שעות אל העיר הסמוכה כדי להשיג לעצמו טבק, ולמחרת בשבת בבוקר חזר וכולו זורח על הקמצוץ טבק שיש לו בידיו. הרי גם אני החלטתי להיבחן תשעים מבחנים במשך שבע וחצי שנים, בשביל מה? בשביל כמה כרטיסים לאירוע סיום הש"ס?! אבל סופו של אותו סיפור הרי ידוע, שה'חפץ חיים' שמע את צחוק המתפללים, ואז הוא אמר: "הנשמה שלנו הגיע לכאן ממרחקים, הלוואי ונחזור עם קמצוץ טבק..."

גם אני, היום, לא אכפת לי שיצחקו עלי, אבל דברי החפץ חיים מהדהדים גם פה: "הלוואי שאחרי שבעים שנות לימוד בעולם הזה, נצליח לחזור למעלה עם קמצוץ ש"ס בבלי. הלוואי שאצליח לחזק בקרב לומדי הדף היומי, את הידיעה, שכל אחד ואחד יכול להיבחן ולהצליח במבחני 'דרשו', רק צריך רצון גמור ועיקש, וגם יעד, יעד חזק לזכות להיבחן ב'דרשו' על כל הש"ס, ולקנות חלק חשוב ומרכזי בידיעת התורה.

נכון, היו מסכתות יותר קלות והיו מסכתות יותר קשות, היו במשך השנים תקופות יותר קלות, והיו תקופות יותר קשות ועמוסות, אם אלו התקופות של לפני ואחרי לידות הילדים שיחיו, ואם אלו שמחות שונות, וכן הרחבת ושיפוץ הבית לפני מספר שנים, וכמובן, ידידינו "היצר הרע" שכמעט בכל מבחן התייצב מחדש, אבל זכיתי ובסייעתא דשמיא גדולה המבחנים היו אצלי כחוק ולא יעבור. על שום מבחן לא ויתרתי. היעד היה כל כך חזק, שלא יכולתי לחשוב על אפשרות שלא להיבחן. היה לי גם חשש שאולי לא אוכל לעשות את המבחן הבא אחריו, ואז אפלט מהזכאות למלגה, ומי יודע אם אזכה להגיע אל היעד הנכסף - כרטיסי כניסה לסיום הש"ס במחזור הי"ג.

כך בסייעתא דשמיא גדולה זכיתי להבחן מבחן אחרי מבחן, וכמובן מעל הכל, הרווח המידי הוא לקנות עוד חלק ועוד חלק בש"ס עד לסיומו בשעה טובה ומוצלחת בשבוע האחרון, לאחר המבחן על סוף מסכת נדה, מבחן מספר 90. במשך השנים חשבתי לעצמי: הרי אני בדיוק כמו אותו משוגע

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הסיפור היומי

לפתע, מתוך הפינה בחדר הספרים הפנימי הגיה בחור אשר אך כיפה קטנה לראשו. בראותו את ר' יעקב החל לרטוט בכל גופו והיה נראה בהלם מוחלט. שאגה אדירה נפלטה מפיו: רב'ה! רב'ה!...

הקלטת שחוללה מהפך - סיפור אמיתי ומטלטל

חוזה אישית, והוא היה עד לכל שלבי הסיפור המדהים והמפליא אשר לפנינו.

רבי יעקב בנדיבותו מסר לי סיפור זה בחפץ לב, מתוך אוצר סיפוריו ופניניו, למען פרסמו כאן לראשונה, לחזק את לב בני ישראל ולקשרם בעבותות אהבה אל אבינו שבשמים ותורתו.

פרק א'

חודש תמוז תשע"ה.

רבי יעקב משמש מזה שנים רבות כמלמד תינוקות לילדים רכים שלא טעמו טעם חטא, והוא מלמד מקרא, משנה ואורחות חיים. בשנה ההיא לימד את שני החומשים האחרונים בסדר

הרב אליהו ע' שור

היה נראה כאילו הוא נחת זה עתה מהירח, או למצער מאחד מכוכביו. רוחו הייתה סוערת ביותר, וכל מראהו זעק בלבול עצום וסערת רגשות עזה...

הסיפור המרגש והמטלטל שעלה בחכתנו, ואנו זוכים לפרסמו בזאת לראשונה, הוא אמיתי לגמרי, וניתן אף לאמת את פרטיו אצל גיבור המעשה, כדלהלן.

המשפיע הרה"ח רבי יעקב רבינוביץ שליט"א, משפיע הוא לצאן קדשים ומרעיף עליהם טללי טהרה וקדושה בכינוסיהם השונים, אך בעיקר הוא מלמד תינוקות של בית רבן מימים ימימה, והוא שסיפר לי את הסיפור המטלטל דלהלן, אשר אותו

חמישה חומשי תורה, ועתה לקראת סוף השנה הוא עומד לקראת סיום לימוד כל חמשת חלקי התורה!

הילדים בכיתתו היו מרוגשים כהוגן עד עמקי נשמתם, כשהם מתכוננים בחדרת קודש למסיבה המפוארת אשר נוהגים לערוך לתינוקות של בית רבן והוריהם בסיום לימוד כל חמשת חומשי התורה. הרב'ה לימדם אי אלו ניגוני קודש, אף הפרטים הרלוונטיים מול הספקים והאולם כבר נסגרו, וההתרגשות היתה בשיאה. לילה לפני הסיום.

רבי יעקב, שכולו לב והתמסרות מוחלטת לתלמידיו, הנהיג מנהג לעצמו, עוד מעת היותו צעיר לימים, כשנתמנה להיות מלמד תשב"ר באחד מתלמודי התורה המובילים בעיר התורה והחסידות 'ביתר עילית' אשר מצויה היא בינות לערי יהודה הקדומים, שבילי הסיום, הלילה שלפני מעמד הסיום המפואר של כל חמשת חומשי התורה, הרי הוא נוסע אל הכותל המערבי - מקום ממנו לא זזה שכינה מעולם, לפרוק שם בפני קוב"ה ושכינתיה את התרגשותו העזה לנוכח ההצלחה בהקניית כל חמשת חלקי התורה שבכתב לנטיעים הצעירים ברוחם ובנפשם, ולזעוק ולהתחנן קמיה למען המשך דרכם שיצליחו בתורה וביראת שמים ויגדלו מעלה מעלה לאיתעביד לאילנא רברבא.

בתחילת דרכו בלימוד בני יהודה קשת, בקשתה של תורה, היתה התרגשותו עזה שבעתיים. שכן בימים ההם היה נהוג במתיבתא בה לימד, שמלמד אחד לומד עם התינוקות את כל חמשת חומשי התורה ברצף, מהחל עד כלה, והיה הוא מלמדם ופטרונם במשך שלוש שנים רצופות, החל מחומש בראשית ופרשיותיו עד לגמר חומש דברים והתורה כולה. לכן היתה התרגשותו מרקעת שחקים, הן לאו בכל יומא מתרחש דא, שיסימו תינוקות של בית רבן טהורים עם מורם את כל התורה שבכתב כולה!

כעבור שנים מספר שונה הסדר במקצת, והוא היה מלמדם רק חלק מן התורה או רובה, על פי רוב החלק המאוחר יותר, כחומש ויקרא על פרשיותיו המקודשות שעליהן נאמר 'יבואו טהורים ויתעסקו בטהרות', חומש במדבר וחומש דברים. אף בשנים האלו היתה התרגשותו גוברת, והוא היה ממחר לשפוך שיח אצל הכותל המערבי כהכנה לקראת הסיום.

אף בשנה ההיא נהג כן, ובהתרגשות חסרת מעצורים ניגש אל הכותל המערבי גופא, ושפך שיח ותחנונים קדם מרן דבשמיא, כווננו על תינוקותיו הטהורים, שכשם שזכו לגמור ולסיים את כל חמשת חלקי התורה, כן יזכו לסיים עוד הרבה ספרים ומסכתות נכבדות, ושיגדלו בתורה וביראת שמים בדרך הוריהם ומוריהם.

פרק ב'

בגמרו את תפילתו החמה, פנה לשמאלו, אל החלק ברחבת הכותל המקורה בקירוי ובקורת גג, כדי להתאוורר קמעה. בדרכו חלף על פני חדר הספרים הנמצא שם, כאשר לרווחת המתפללים והמבקרים בכותל, העמידו הרשויות חדרי ספרים שונים באותו

מקום מקורה, כדי שהחפץ אף ללמוד במקום המקודש, יוכל לעשות זאת שם באין מפריע.

רבי יעקב נכנס פנימה, ונהנה לסקור את הספרים הרבים, את ספרי המשניות החדשים שהעמידו שם, את הש"ס הבהיר והחומש המפואר, וכן כל שאר הספרים. לפתע זה קרה.

מתוך הפינה בחדר הספרים הפנימי הגיח לפתע בחור כבד מימדים אשר אך כיפה קטנה מבצבצת מבין המוני שערותיו, ובראותו את רבי יעקב החל לרטוט בכל גופו, עיניו דמעו במהרה וכל איבריו הצטרפו אף הם לטלטלתו. הוא היה נראה בהלם מוחלט, וכאדם שעוד רגע קט ישתטח מתעלף על רצפת ההיכל. ובמהרה נפלטה מפיו שאגה אדירה: רב'ה! רב'ה!

אחר הליט שוב את ראשו בין ידיו, ובכה בכיה עצומה ומטלטלת, כזו שרבי יעקב לא ראה דוגמתה שנים ארוכות. רבי יעקב התבונן בבהלה בו ובתווי פניו, ובמהרה זיהה אותו, היה זה תלמיד שלמד אצלו לפני שנות דור, כשרבי יעקב היה עוד צעיר לימים ממש, והיה תלמיד זה בין הראשונים שלימדם בתלמוד תורה.

תלמיד זה, גרר אחריו רקע קשה מאוד. משפחתו קשת יום היתה, הרוסה ובקושי מתפקדת. עובדה זו גררה הזנחה מכמירת לב ברוח ובגשם, שבשל כך ירד לאן שירד, עד שבקושי ניתן היה להגדירו כ'דתי', באשר אף פחות מכך היה. לכן לא התפלא רבי יעקב למראהו הלא מרנין.

אך לסצנה זו לא התכוון. התלמיד כמעט חיבקו בחוזקה, כשרבי יעקב לא מבין מה זה ועל מה זה. מה פשר סערת הרוח שתלמידו זה נתון בתוכה, עד שנראה שרגשותיו מכריעים אותו לגמרי.

רבי יעקב תפס במהרה פיקוד, והוא החל להתעניין אולי ירצה לשותות כוס מים, למען יירגע קצת, או שמא לחילופין ירצה לצאת החוצה לשאוף אויר צח מאווירה הקדום של ירושלים וחצרותיה. אך התלמיד שלל כל זאת, כשהוא מחווה באצבעו שיש לו שתייה מתוקה שהביא עמו, ממנה ישתה ויירגע במקצת. אחר פנה לרבי יעקב: "רצוני אחד הוא: האזן בבקשה לקורות חיי במשך כל התקופות, ובמהרה תבין גם תבין למה מצוי אני עתה בסערת רגשות כל כך עזה".

פרק ג'

רבי יעקב גרר כסא והתיישב בסמוך לתלמידו, והתלמיד החל לגולל את כל אשר קרהו מעת אשר יצא מהחידר ועד עצם היום הזה:

כפי שהנך רואה, הרי שאיני נראה כמו שאר התלמידים בכיתתך, כאשר מיד לאחר צאתי מהחידר - כבר בעת שהותי בישיבה קטנה, זרקוני ממנה לאלתר, בשל מצבי הרוחני הירוד ותופעות הלוואי שנגררו ממנו. בתחילה ניסיתי להתקבל לישיבה נוספת, אך משזרקוני גם ממנה וגם מאחת אחריה, חדלתי מלנסות להתקבל לישיבה נוספת.

ובמצב זה הכלל ידוע: כשאין מסגרת ברורה, מידרדרים מדחי אל דחי לחיי בטלה ומיאוס. ואכן כך קרה עמי, ירדתי מדחי אל דחי, כמעט עד לשאול תחתית הגעת. הרי משפחה תומכת לא היתה לי, אף לא חברים מסורים. ומה יעשה הבן ולא ייחטא, כשאין לו כמעט דבר בעולמו. לא משפחה, לא מסגרת ואף לא חבר איכותי!?

בשלב מסוים כשהוצרכתי לפרנס את עצמי, החילותי לעבוד בקבלן שיפוצים קטן. ידע מקדים בענייני שיפוץ וחידוש דירות היה לי מכבר, כתוצאה משעות בטלה ושיעמום רבות שהופנו לעניינים אלו מתוך התעניינות ותחביב גרידא, וכשהוצרכתי לפרנסה ניסיתי את מזלי במקצוע זה.

ההצלחה האירה לי פנים, עשיתי עבודה מסורה ואחראית, ואנשים העבירו את שמי מפה לאוזן, עד שאף פתחתי משרד, ואני מעסיק כיום תחתי פועלים רבים וצוותות איכותיים הפועלים בשוק זה. בניתי לעצמי בית באחת משכונותיה המרוחקות של ירושלים רבתי, וחייתי שם לבד.

לגמרי לבד... כך שאף אם הצלחתי בחומר ובגשם, וכסף רב היה לי, נפשי ריקנית היתה. בקושי הקפדתי על שלוש תפילות ביום, כמעט התנתקתי מכל לחלוחית של אידישקייט, וכל הקשר שלי אל הקב"ה היה רפוי ביותר. שלא לדבר על לימוד התורה, ממנו הייתי רחוק ביותר. הן לא התקרבותי אל ספר קודש כלשהוא במשך שנים ארוכות, עד שבמהלך השנים כמעט שכחתי מאיזה צד פותחים את כרך הגמרא.

כך חייתי את שנותיי. בחומר ובלבנים עסקתי, אך את נפשי הזנחתי, והיא נשארה ריקה, שפלה ומשתוקקת למשהו עלום ובלתי מושג. עברתי כבר את גיל עשרים, ושום דבר בחיי לא זו באופן חיובי. כך שעל אף שפיקדתי על צוותות של פועלים והצלחתי בתחום הבניה ביותר, הרגשתי בודד מתמיד, ללא אף אדם קרוב בעולם וללא סיפוק בחיי היומיום.

פרק ד'

בשלב הזה אנו מגיעים לליבת הסיפור.

"השנה, שנת תשע"ה, בערב פסח, שעה שכל עמך בית ישראל עסקו בניקיון הבית וסידורו, החלטתי אף אני לעסוק בכך, ובשל כך הזדמן לי שנברתי בכל מגירותיי הישנות, שם מצאתי ערימות של קלטות מהסוג הישן עם הסליל והחוט שאספתי במשך כל שנות ילדותי ונעוריי. החלטתי לסדרם גם כן, אך לפתע נזכרתי שכיום אין צורך בהחזקת הקלטות עצמן, שתופסות נפח גדול בארון, כי אם אפשר להמירן ע"י מכשיר ולהדחיקן בתוך דיסק אונקי קטן, כאשר מכניסים את הקלטת לשקע מסוים במכשיר, ובתוך כמה דקות הוא ממיר אותה לקובץ ממוחשב באופן מסודר ונאות.

היה זה כאמור בערב פסח, בימים הלחוצים ביותר, על כן החלטתי להניח לעניין, ולהמיר את הקלטות בימים הארוכים והשוממים של חול המועד פסח, שכן לא היו לי מדי הרבה

תוכניות מרנינות, שהרי בדד ישבתי.

קניתי את המכשיר המבוקש, וביום הראשון של חול המועד פסח השתא התחלתי להריק אל תוכנו את הקלטות. היו שם קלטות מכל הסוגים ומכל הזמנים. זמרים שונים, מעמדי קודש והקלטות סתמיות. לפתע מצאתי חבילת קלטות מודבקת - "מסיבת סיום חמישה חומשי תורה - י"ח סיון תשס"ב", היה כתוב עליה בלורד שחור בכתב ילדותי. היו אלה הקלטות מכל סדר המעמד של סיום חמשת חומשי התורה שהתקיים בעודי תלמיד בכיתתך, שעה שגמרנו בשעה טובה את כל החומש כולו.

התרגשתי במקצת. נזכרתי בשנות ילדותי כשעוד היו לי אי אילו פינות של סיפוק, הערכה והגשמה, והחלטתי להאזין לתוכן ההקלטות לפני שאני ממירם אל תוך המכשיר. טייפ ישן שכן לי בבית, המתאים אף לקלטות, הכנסתי אפוא את הקלטות אל תוכו, והתחלתי להאזין אל תוכנו. ומשעה שהחלו הקלטות להשמיע את צלילי ניגוני הסיום, עלו במוחי כל אותם מראות קודש שזכינו להם בשעת מעמד הסיום שנערך בעת היותי תלמיד בכיתה.

רגשותיי החלו לצוף, וכל הווייתי חזרה אחורה, אל ימי ילדותי התמימים ואל השמחה הגדולה בשעת הסיום. המשכתי להאזין לקלטת בשקיקה רבה. בנקודה זו נשמעו דברי הברכה מפ"ך - המלמד, בגודל חשיבות לימוד התורה לתינוקות של בית רבן, ובחשיבות סיום חלקי התורה. דברותיך קרעו את אטימות לבי, חדרו עמוק אל תוך תוכי, ורגשותיי גאו ככל שהמשכתי להאזין לקלטת, לסיום, להווייה שנשבה ממנו ומנגונו.

בסיומם הייתי מותש מהתרגשות. כבר שנים לא הייתי מצוי בטלטה כה גדולה. הרי לבי - לב אבן היה, עקב מצבי הרוחני הירוד. אך לשמע הקלטות - באורח פלא, גאו רגשותיי ועלו עד למעלה ראש, כאילו התעוררתי מחלום רע וארוך.

ההתרגשות מהסיום הביאה אותי להבנה שאני חייב לשחזר את אותו סיום שוב.

פרק ה'

לאחר שנגרעתי מהתרגשותי הפתאומית, אמרתי לעצמי ביתר בהירות: 'אם כל כך התרגשתי, ונפשי נתמלאה סיפוק ואושר מזיכרון מעמד הסיום, הרי שחייב אני לשחזר התרגשות זו, ולזכות לחוש שוב באושר ובסיפוק המתוק הזה'. על המקום קיבלתי על עצמי לעשות סיום נוסף, לראשונה בחיי מאז הסיום של חמשת חומשי התורה, אך הפעם לא על חומש, כי אם על מסכת שלמה של גמרא. בחרתי אפוא להתחיל תיכף ומיד ללמוד מסכת ביצה! למה בחרתי מסכת ביצה? התשובה היא, שמשום מה חשבתי אז שהיא המסכת הקלה ביותר. לא יודע למה, אבל כך שכן במוחי. למעשה אמנם גיליתי שהיא מסכת לא קשה, אך גם לא קלה. מסכת תענית למשל, קלה ממנה בהרבה. אך בשלב ההוא צלצלה מסכת ביצה בראשי, והחלטתי ללמוד את כל המסכתא, מהחל ועד כלה בהבנה, ולגומרה עד היסוד. כך שבסיומה תשוחזר אף התרגשות זו של סיום חלק חשוב בתורה!

נכנסתי לבית הכנסת, וניגשתי אל ארון הספרים, אך נסוגתי אחור. מפלס הבושה עלה בתוכי. הן זה שנים שלא פתחתי ספר בבית הכנסת בו ביקרתי. התביישתי להתחיל לפתע פתאום ללמוד בהתמדה. אף לרכוש מסכת ביצה חדשה לא עלה בידי, שכן חנויות הספרים סגורות על מסגר וברייח בימי חול המועד.

היצר חשב שהוא ניצחני, שכן היאך אתחיל את המסכת ואסיימנה, אם אפילו ספר אין בידי. אך לא התייאשתי. הרצון בער בקרבי, וההתרגשות שהחלה עם שמיעת הקלטות הוסיפה דלק לרצון זה. לקחתי לידי מדריך טלפונים ופניתי למדור הגמ"חים, יצרתי קשר עם גמ"ח להשאלת ספרי למוד באזורי, ואצתי רצתי ליטול את המסכת. הללו השאלו לי אותה בחפץ לב, ואני התנפלתי בביתי על הגמרא, כהתנפל הרעב על פירווי ביסקוויט לאחר ימים של צום!

החילותי ללמוד כל יום אך קטע קטן, כעמוד גמ' בערך. הן ידיעותי בלימוד היו דלות ביותר, הרי עברו שנים בהם לא התראיתי עם צורת ספר יהודי. הלימוד היה די קשה, נעזרתי אף בספרי עזר ובגמרות המבוארות. ובמשך כל הזמן, על אף הנסיונות והקשיים, כמו גם הטרדות השונות, החזקתי מעמד בלימוד הגמרא, כאשר כל העת מרחפים ניגוני הסיום המתוקים וההתרגשות הנלווית אליהם באוויר, והם שמסייעים לי להחזיק בקבלתי, ולדהור במלוא העוצמה בלימוד הגמרא, כדי לגמור את המסכת ולחוש שוב את הסיפוק וההתרגשות המתוקים כל כך.

פרק ו'

כך למדתי ולמדתי, בהיחבא ובאין רואים, את כל מסכת ביצה, כאשר בשבוע האחרון סיימתי עד לאחת! התרגשותי גברה ככל שקרב ובא הדף האחרון, ולאחר שסיימתי את כל המסכת גמרתי אומר לחגוג אף את הסיום וההרגשים הנובעים מכך בצורה דיסקרטית וצנועה הרחק מעין רואים, רק ביני לבין מי שבראני! לאור זאת קבעתי בנפשי שהמקום המתאים ביותר לערוך סיום מעין זה הוא בכותל המערבי, שריד בית מקדשנו, מקום בו רק אני וקוב"ה נוכל לשמוח ולהתרגש, באין רואים וללא התערבות בני אנוש אחרים.

ואכן, כך עשיתי. הלילה מיד עם סיום העבודה פניתי לחנות וקניתי שתיה ממותקת עם עוד אי אילו תופינים, והגעתי הנה אל הכותל המערבי לחגוג את שמחתי הגדולה בסיום מסכת לראשונה בחיי. חיפשתי בכל הרחבה פינה צנועה בה אוכל לפרוק את התרגשותי העזה, ומצאתיה בגומחת הספרים הלזו, שהיא מעין חדר לפנים חדר. התיישבתי בפניתי זו והחילותי ללמוד את הקטע האחרון של המסכת כדי לערוך את סיומי הצנוע. התרגשותי גאתה שחקים, לא האמנתי שאני זה שזכיתי עתה לסיים מסכת, ולא רק בגירסא, כי אם בהבנה ובחיות!

מחשבותי הפליגו אל ימי ילדותי, אל מעמד הסיום של חמשת חומשי התורה כשהיינו עוד ילדים רכים וטהורים. מראות הקודש של סיום זה חזרו אלי באחת. אף את קולך - קול הרב'ה, כמו

שמעתי בתוך תנוכי אוזני.

הן רגשי הסיום הוא הביאוני בפעם הראשונה אל בית היין - זהו יינה של תורה, כשלאשונה בחיי הנני מרגיש המאושר שבאדם, המסופק בסיפוק שאין כמוהו, והמובחר במין האנושי. שכן אינו דומה יהודי שלא סיים מסכת מימיו, ליהודי שסיים זה עתה מסכת בהבנה מלאה לראשונה בחייו!

ובעודי באמצעו של שיחזור הסיום מימי ילדותי, כאשר מחשבותי ורגשותי משתללות בערבוביא, מופיע לנגד עיני - לא פחות מאשר - - -

אתה!

הרב'ה שלי!

הרב'ה שערך איתנו את הסיום המופלא והבלתי נשכח!

הרב'ה שאת קולו וניגוניו דמיינתי כעת בתוככי ליבי - הנה הוא לפני במלוא הדרו!

חשבתי שאני הוזה מרוב התרגשות!

שהרב'ה שסיים עמנו את החומש בשעתו, שגרם אצלי למהפך הכה כביר אחרי עשרות שנות ניתוק מהתורה הקדושה - יופיע לפני בגומחה הצרה והפנימית ברחבת הכותל, בדיוק בשעה בה אני מסיים לאור כך מסכת לראשונה בחיי!

היתכן שזה אכן הוא???

וכי לא הוזה אני???

אך משהתבוננתי שוב ושוב, הסקתי שאכן זהו אתה!

רבי יעקב רבינוביץ, הרב'ה האהוב שערך את הסיום איתנו ועימנו, לא ניתן היה להתבלבל. חישבתי שאני עומד להתעלף על המקום, בשלב הזה פניתי אליך בשאגה האדירה, רב'ה! רב'ה! התרגשותי גאתה שחקים ולא יכולתי לעוצרה!

לאחר מכן הסקתי שללא ספק זוהי הארה מן שמיא, שבדיוק בלילה בו אני מסיים את המסכת הראשונה בחיי לאורו של סיום החומש בשנות ינקותי, מופיע הרב'ה שערך את הסיום ההוא. זהו ללא ספק אות ומופת שאכן הקרבן שלי רצוי ואהוב. שהקב"ה שש ושמח עם סיומי עד ששלח עד לכאן אף את הרב'ה בכבודו ובעצמו!"

פרק ז'

רב יעקב התרגש עד דמעו, לזאת לא ציפה כלל. אך הוא מיהר להפתיע את תלמידו עוד. "דע לך", פנה אליו, "שלא רק שאני הוא הרב'ה המסיים, שסיים עמך את החומש בשעתו - אלא עומד אני אף עתה בלילה שלפני מעמד נוסף, בדיוק כמו ההוא, של סיום חמשה חומשי תורה עם התלמידים מהמחזור הנוכחי!

"וזהו הסיבה שבאתי הנה לבקר בכותל המערבי, להפיל תחינה ובקשה קדם הקב"ה שיצליחני בכל הדרך, ושיצליחו התלמידים כולם בתורה, במצוות ובמעשים טובים.

"ובדיוק בלילה הזה, לילה לפני הסיום, הנני פוגש לא אחר מאשר - אותך, כשהינך עורך את הסיום המופלא שלך, הנגזר מן הסיום ההוא שערכנו לפני עשרות שנים!

"היש לך השגחה פרטית וסגירת מעגל גדולה מזו!

"האין זו הארת פנים מן שמיא שאכן דרכך רצויה ומקובלת, וכי מעתה ואילך תעלה אך מעלה מעלה בתורה במצוות ובחיים האנושיים?" - נטע רבי יעקב את התקוה שוב, ועודדהו כהנה וכהנה עוד ועוד.

מתוך שמחה הדדית ומשותפת נפרדו שניהם, תוך הבטחה לשמור על קשר.

רבי יעקב לא עצם עין כל הלילה ההוא. הרגשות גאו בו בעוז, הוא ראה בסיפור את יד ד' בצורה המובהקת ביותר. למחרתו אף סיפר זאת במעמד הסיום לפני עשרות ההורים, כשעין אינה נותרת יבשה לנוכח ההשגחה הפרטית המובהקת!

בינתיים, התקדם התלמיד והחליט ללמוד את הש"ס מההתחלה. החל ללמוד מסכת ברכות בתקווה לסיימה במהרה, כשאת הסיום על מסכת זו ערך בסעודה מפוארת, תוך שהוא מזמין את רבי יעקב לדרוש שם ברבים ולפרסם את הנס. הוא אף קבע שיעור גמרא במשרדיו השונים, תוך ציון לכל פועל שהוא מעסיק, שישתדל להיכנס כל יום אל השיעור, להתחבר במקצת אל השאלטר הרוחני העז מכולם - דף הגמרא הנצחי.

כן התייצב מצבו אף בשאר העניינים. הוא זכה להקים משפחה במהרה, ואף נולד לו ילד, כשרוחו מפעמת בקרבו שילד זה יגדל ויצמח לאילנא ברבא, וילמד לא רק את מסכת ביצה וברכות, כי אם את כל הש"ס כולו על ס"ג מסכתותיו במהרה!

כשכל הפלא הזה קורה, קורם עור וגידים ושוזר עצמות אך ורק בזכות מעמד הסיום ההוא שנערך בעת היותו יניק בשנים ודעת!

פרק ח'

"התובנות ומוסרי ההשכל העולים מסיפור מטלטל זה", שח לי רבי יעקב, "רבות הן. לא ניתן להקיף את כולן. אך ללא ספק

שתיים מזדקרות בבירור.

"האחת - איך שהסיום, אף שנערך בעת היותו יניק ביותר, עם כל זאת חדרו מים שקטים אלו כל כך אל ליבו, עד שהם אלו שגרמו למהפך, מה שמלמד על חשיבות גיל הינקות, בו ניתן לקבוע עולמות עד לאין שיעור!

"השניה, והיא התובנה הקשורה לימים אלו, בהם מסיימים כלל ישראל את הש"ס במסגרת הדף היומי, ונערכים מעמדות מפוארים בכל אתר ואתר בהשתתפות רועי האומה, מרנן ורבנן שליט"א, ראשי אלפי ישראל ובקהל רב, תוך השקעה מרובת ממון בכל מעמד ומעמד עם תזמורת מרובת נגנים, דרשות מעוררי לב ו'מצב' בלתי נגמר.

"וישנם התוהים, מה פשר כל אלו? וכי לא די בסיום שקט בבית הכנסת השכונתי לאחר השיעור היומי עם 'לעקח ובראנפן'? והתשובה, לאור סיפור זה היא: לא!

"אין ברירה. כדי לייקר את התורה בעיני ההמון בכלל ובעיני הנוער בפרט, אין כמו מעמדות אלו כדי לייקרם ביותר. כאשר בעקבות כל מעמד ומעמד מתעוררים רגשות הלב, ורבים מצטרפים אל סדר הדף היומי מחדש, כמו שמעידים ראשי הארגונים העוסקים בהפצת הדף היומי, וכך נתרבה תורה בישראל יותר ויותר!

אם כי לפני הכל ואחרי הכל, יש לזכור שאין תכלית מעמדים אלו לרומם אנשים שונים. לא! תכליתם היא אך לרומם את התורה, לרומם את עצי החיים ולומדיה, ולקבוע בנפשנו פנימה ולהסב את רגשות הלב אך ורק סביב עצם הלזו שבשלה אנו קיימים - - -

התורה הקדושה!

כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה!

שישו ושמחו בשמחת התורה

כי היא לנו עוז ואורה!

('החינוך והמנחה', גיליון נג)

פרשת השבוע

**יהודי ממנהטן זכה לסיים תלמוד ירושלמי
במשך כעשרים שנה. שמע הדבר הגיע לאזני
יהודי עשיר, והוא ביקש ממנו שיעניק לו חלק
זכות בלימוד זה, תמורת חצי מיליון דולר...**

ומה השיב על שאלה זו מרן בעל 'שבט הלוי' זצוק"ל?

מספר הרה"ח רבי יצחק קורלנסקי מקרית גת מעשה שהיה בשנת תשע"א. איש יהודי זקן ושבע ימים הדר בעיר מאנהעטן שבארה"ב ושמו ר' נחמן, זכה לסיים תלמוד ירושלמי בסדר לימודו שלמד דף אחר דף עם חברותא קבועה בן גילו במשך כעשרים שנה.

"זבולון לחוף ימים ישכון והוא לחוף אניות" וגו' (מט, יג).

וברש"י: "על חוף ימים תהיה ארצו וכו', והוא יהיה מצוי תדיר על חוף אניות במקום הנמל שאניות מביאות שם פרקמטיא (-סחורה), שהיה זבולון עוסק בפרקמטיא וממציא מזון לשבט יששכר והם עוסקים בתורה".

ירושלמי במשך עשרים שנה מתעלה האדם ומתקדש, ומכאן ואילך כל עשייה וכל פעולה שהוא עושה חשובה יותר, כי אותה עשייה נעשית עם הכח של עסק תלמוד ירושלמי... נמצא שעדיין 'מקום הניחו לו' לאותו עשיר לקחת חלק וזכות בלימוד שכבר נלמד, כי אינו נוגע רק ל'עבר' אלא גם להווה ועתיד, והחצי מיליון דולר שווים זכות זאת.

ולדין ייאמר, פעמים שדעתו של אדם שפלה עליו, והוא מזלזל בעצמו, באמרו: מה יתן לי ומה יוסיף לי עוד מעשה טוב, עוד התגברות, עוד דף גמרא וכיו"ב. אלא דע, כי לא רק 'לשעתה' חלה הקדושה על המקיימה, אלא כל מהותו של אדם משתנית ומתעלית לטובה ולברכה, ובכל מעשה טוב, קטן כגדול, מוסיף בעצמו קדושה ומתעלה לאין ערוך.

(הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א, 'באר הפרשה' ויחי תשע"ט)

שמע הדבר הגיע לאזני יהודי עשיר בעל נכסים, והלה הציע לר' נחמן תרומה בסכום הגון (בערך 500,000 דולר) ותמורת כך יעניק לו חלק וזכות בלימוד הירושלמי שנלמד במשך עשרים השנה שעברו.

והנה באותה שעה נבנתה מקוה בעיר קרית גת, אך משום מחסור בממון נעצרה הבניה, ומצב זה נגע מאד ללבו של ר' נחמן, לכן השיב לעשיר הנ"ל שמסכים לכך, ואת הכסף יתרום העשיר עבור בניית המקוה בקרית-גת.

העשיר הסכים לכך, אלא שנסתפקו בדבר - האם אפשר למכור ולקנות חלק וזכות בלימוד שכבר נלמד (שהרי בזה התנה את תרומתו הגדולה). וכך השיב על שאלה הגאון בעל ה'שבט הלוי' זצ"ל:

הנה אמנם ברמ"א (יו"ד ריש סי' רמ"ו) כתב שאי אפשר למכור ולקנות לימוד שכבר נלמד, אבל ללא כל ספק, על ידי לימוד

חדשות דרשו

ביום חמישי הקרוב: הסיום הגדול של 'דרשו' ב'יד אליהו' בהשתתפות מרנן ורבנן ולמעלה מ-14 אלף משתתפים

- מעמד היסטורי מרגש ומיוחד בהשתתפות מרנן ורבנן שליט"א ואלפי לומדים ונבחנים במסלולי 'דרשו'.
- במהלך המעמד יושמעו יצירות מוזיקאליות חדשות שנכתבו לכבוד המעמדים הגדולים לכבודה של תורה.
- המשתתפים יזכו במארז ספרים מהודר באדיבות מחלקת ההו"ל של ארגון דרשו • הכרטיסים למעמד אזלו

המכה הגדולה שניחתה על יהדות אירופה המעטירה. המצגת המיוחדת, שמשלבת מציגים חיים על הבמה, מביאה באופן נוגע ללב את סיפורם המיוחד של אב ובנו שהיו בכינוס הגדול בווינה בשנת תרפ"ג, ומסיירת בין תחנות שונות בדברי ימיה של יהדות אירופה ערב חורבנה הגדול, וממחישה את חשיבות דף הגמרא להמשך שלשלת הדורות.

המשתתפים במעמד הסיום יזכו במארז ספרים מהודר מספריית הפאר בהוקרה מאגף ההוצאה לאור של ארגון 'דרשו'. הספר המבוקש ביותר שיחולק במעמדים הוא ההו"ל המפוארת ומאירת העיניים של 'דרשו' על "פרקי אבות".

ספר נוסף שיצורף למארז הספרים המהודר הוא ספר "בתורת ה' חפצו". ספר צבעוני ומאיר עיניים בן למעלה מ-200 עמודים, לעידוד לימוד התורה בעמקות, המעורר את לב הקורא ל"גישמאק" מיוחד ללימוד בעיון בתורה הקדושה, ומשלב עובדות וסיפורים מרתקים על התמדתם של גדולי ישראל.

עוד לפני תחילת המעמד, יתקיים יריד מיוחד וחד-פעמי שבמסגרתו יוצעו לציבור הקדוש ספרי 'דרשו' במחירים מוזלים. ביריד המיוחד יימכרו עודפים של מאוצר הספרים המפואר של

התרגשות רבה בעולם היהודי בכלל, ובקרב עשרות אלפי נבחני 'דרשו' בכל הריכוזים היהודיים ברחבי תבל - בפרט, לקראת מעמד סיום הש"ס שיתקיים ביום חמישי הקרוב ברוב פאר והדר לכבוד התורה ולומדיה, ובהשתתפות מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א ב'יד אליהו' בתל אביב. מדובר במעמד סיום הש"ס הגדול ביותר שנערך במחזור זה בישראל, והמעמד המרכזי של ארגון 'דרשו'.

במהלך המעמד שיקבע שיאים חדשים בכל הקשור להשקעה במעמדי סיום הש"ס מאז ומעולם, יושרו לכבודה של תורה לחנים חדשים ומרגשים, כאשר היוצר והמלחין ר' מונה רוזנבלום יציג יצירת מופת חדשה בשם "בְּהִתְאַסֵּף רְאֵשֵׁי עָם" שתבוצע ע"י ר' מוטי שטיינמץ ור' זאנוויל וינברגר. במהלך המעמד יבוצעו שירים נוספים ע"י מקהלת מלכות, הזמרים ר' שלמה כהן, אלי הרצליך, זאנוויל וינברגר ואהרלה סמט תחת ניצוחם של מושי רוט ומשה לאופר ותזמורת המנגנים.

במהלך המעמד תוקרן גם מצגת מיוחדת ומרגשת "הִנֵּה יָמִים בָּאִים" שהוכנה ע"י ר' מרדכי צין ור' יוסי פולק שתתפרש לאורך כ-30 דקות ותנוע בין שתי מלחמות העולם, כשהיא מתארת את

הסיומים בפריז בארה"ב, בדרום אפריקה ובבלרוס

ביום ראשון פרשת שמות, ט"ו בטבת תש"פ, יתקיים המעמד המרכזי של סיום הש"ס ליהודי צרפת, באולם רחב הידיים דום-דה-פריז, בבירה פריז. בנוסף לסיום הש"ס לאלפי לומדי הדף היומי, יתקיים מעמד ייחודי של סיום הש"ס נוסף של לומדים שחילקו ביניהם את דפי הש"ס, ביזומה משותפת של ארגון דרשו ורשת הספרים של האחים כהן בצרפת. מעמד מיוחד ויוצא דופן יתקיים גם ביוהנסבורג שבדרום אפריקה, ובמינסק שבבלרוס.

מעמד הסיום המרכזי בארה"ב, יתקיים אי"ה ביום ראשון פרשת יתרו, י"ד שבט באולם "פרדנשיל סנטר" שבנוארק, ניו ג'רזי, וצפויים להגיע אליו עשרות אלפי משתתפים. את המעמד ביבשת אמריקה יובילו מרנן ורבנן שליט"א רבני יהדות ארה"ב, ונציגי קהילות מקנדה ומארצות שונות בצפון ובדרום אמריקה. את היציעים יגדשו אלפים רבים מתושבי המדינה - מסיימי הש"ס ורבבות יהודים שהם חלק מהתנועה התורנית המהפכנית והכובשת של 'דרשו' ברחבי העולם, שמחזיקים בלפחות אחד מסדרי הלימוד והמבחנים בשלל המסלולים השונים בתלמוד או בהלכה.

כזכור, עד היום 219 אלף בני אדם נבחנו במבני דרשו, מה שמהווה אתגר עצום עבור ההנהלה, כאשר גורמים בהנהלה מבחירים כי הם מבינים את הרצון מצד חלק גדול ממסיימי הש"ס להביא למעמד המיוחד גם בן משפחה, וגם עניין זה נלקח בחשבון. בדרשו מדגישים כי נעשה הכל כדי שהמעמדים יהיו כיאה לכבודה של תורה ובארגון רואים חשיבות עצומה בהאדרת הלומדים וזאת כדי להעביר מסר ברור לדור הצעיר: אין לנו שיוך רק התורה הזאת.

'דרשו', במחירים חסרי תקדים של החל משקל אחד לכרך. השנה, כשירות מיוחד למשתתפים, יתאפשר משלוח עד הבית של הספרים הנרכשים, בעלות מסובסדת של 10 שקלים בלבד.

שבת 'דרשו'

בשבת הקרובה פרשת ויחי יגיעו למעלה מאלף משתתפים ל"כנסייה העולמית" של 'דרשו'. שבת התעלות מיוחדת שמרכזת מאות רבנים, משפיעים, דיינים ומורי הוראה מכל העולם היהודי - לכמה ימים של התעלות בצוותא ולדיון בקידום לימוד התורה בעולם היהודי כולו. מעמד הקונוונשן המתקיים מידי שנה בארה"ב, ואחת לחמש שנים באירופה, יתקיים השנה באחות "הייתרופ" - אחוזה היסטורית בת מאות שנים המתפרשת על פני כ-20 אלף דונם.

בשולי הוועידה יתקיימו הדיונים השנתיים של צירי דרשו להגברת והעמקת הפעילות של דרשו בכל רחבי תבל לעידוד וחיזוק לימוד התורה, ובפרט בעת הזאת של תחילת לימוד המחזור הי"ד של הדף היומי בתלמוד הבבלי.

כאמור, ל"כנסייה העולמית" יגיעו רבנים מכל קצוות אירופה ארה"ב וישראל, ויתכנסו יחד לשבת של התעלות שתכלול אירוח כיד המלך, דרשות והרצאות מגדולי תורה מכל רחבי העולם היהודי, שיעורי תורה לאורך כל השבת, ומקהלות זמר מיוחדות שינעימו את שהות האורחים וירוממו את האווירה.

במוצאי שבת קודש יתקיים מעמד סיום הש"ס המרכזי של אירופה באולם ענק שבמתחם המלון, ובו צפויים להשתתף גם רבים מבני לונדון אשר יצטרפו עם צאת השבת למעמד גדול והיסטורי זה.

דקה מתוקה - 60 שניות על הדף היומי

האם רב הונא דיבר לשון הרע על הפועל שלו?

יגנוב אותו יותר, אלא רק לדחות מעצמו את הגנאי, וזה אסור.

ומתרץ החפץ חיים שני תירוצים:

א. שמדברי רש"י שפירש: וכי אינו חשוד בעיניכם שהוא גונב לי הרבה יותר מחלקו. כוונת רש"י שהיו מכירים אותו רבנן שהוא גנב, ואם כן לא שייך בזה לשון הרע. ב. לרב הונא לא היתה לו אפשרות לתרץ את עצמו בענין אחר, ולכן הוכרח לו לספר את האמת. ומפרשים בדברי החפץ חיים שהיה נגרם חילול ה' גדול אם היה מתפרסם שרב הונא נהג כך, ולכן היה צריך לפרש את מעשיו.

ברכות דף ה

הגמרא מספרת על רב הונא שהחמיצו לו ארבע מאות חביות יין, ואמרו לו רבנן שיפשפש במעשיו מדוע אירע לו כך, אמר להם רב הונא, אם יש מי שיודע איזה דבר שעשיתי שלא כשורה, שיאמר לי, אמרו לו רבנן, שהחסיר בתשלום של ענפי זמורות שהיה צריך לתת לאריס שעיבד את הכרם שלו, אמר להם רב הונא, האם הוא השאיר לי משהו מהענפים, הוא גנב לי את הכל.

והקשה החפץ חיים בהלכות לשון הרע (כלל י' באר מים חיים ס"ק לא) הרי לא יצא מדברי רב הונא תועלת על להבא - שלא

אתמול למדנו

* כלל הוא בהכשרת כלים: 'כבולעו כך פולטו' - בדרגת החום שבה נבלע האיסור, בה יפלט. ולדוגמה: כלי שימושו ב'כלי ראשון' שעל האש - יש להגעילו בכלי ראשון שעל האש.
* כלי שרוב שימושו שלא ב'כלי ראשון', ולא ניתן להכניסו לכלי ראשון, ניתן להגעילו על ידי 'עירו' מכלי ראשון על גבי אבן מלובנת, והזזת האבן על פני כל הכלי.
* מדיח כלים אשר דפנותיו עשויות אלומיניום - נחלקו הפוסקים אם ניתן להכשירו לפסח, או שראוי להימנע מכך; וכן נחלקו אם מותר להשתמש במדיח אחד לכלים חלביים ובשריים.

הרב **מאיר שפרכר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 2/3-4

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **יצחק לובינשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 2/6

חדש

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

הר"ר **יחיאל גולדברג הי"ו**
עדכונים על סיום הש"ס • עברית/אידיש

שלוחה 6

חדש

הרב **יוסף מגנוד שליט"א**
הדף היומי בבלי • צרפתית

שלוחה 2/5

חדש

שידורים חוזרים
ממעמד סיום הש"ס בבנייני האומה ומאירועי דרשו

שלוחה 5

חדש

שידורים חיים
מעמד סיום הש"ס ביד אליהו

שלוחה 8

חדש

הר"ר **אברהם פוקס הי"ו**
הפנתח בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3/1

חדש

הר"ר **יחיאל גולדברג הי"ו**
הפנתח בכל יום - באידיש

שלוחה 3/2

חדש

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

"בשליחות מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי שליט"א ובהכוונת גדולי מרביצי התורה בעלי נסיון רב בהכוונת הכוללים": כל מה שרציתם לדעת על התכנית החדשה של 'דרשו' - דף הכולל'

שיחה מיוחדת עם הרה"ג ר' טוביה בן פזי שליט"א המלווה את התוכנית לאורך שלבי הקמתה

"הניסיון מלמד אותנו שיש תועלת מרובה הן להנהלות הכוללים והן לאברכים ע"י תכנית לימוד קבועה מראש, כאשר עצם מחזור הלימוד והתקדמות של הציבור הרחב יחד - מחייב את כולם להתקדמות מתמדת.

"בנוסף, מי שבא לקבוע לעצמו סדר של לימוד ש"ס במסגרת של כולל, צריך שתהיינה לו אפשרויות מעבר ללימוד באותה מסגרת בכולל אחר או באופן פרטי עם חברותא וכדו', רק כך יוכל לעבור כברת דרך ארוכה של לימוד בחבורה לאורך זמן כסדר.

"ובלי כל קשר לחלקים הטכניים, עצם העובדה שיש חבורה גדולה של אלפים הלומדים באותה המתכונת, הדבר נותן חיזוק לכולם, ומאפשר להם להמשיך ולהתחזק לאורך זמן במסגרת אותה החבורה.

"ומעל לכל האמור לעיל, מדובר הרי בתוכנית של 'דרשו' שדואג לעניין של המבכנים, מה שכולל כתיבת מבכנים, הפצתם, הפעלת מוקדי בחינה, איסוף המבכנים, בדיקתם ומתן ציון לכל מבחן, וכמובן גם המלגות, כל אלו מבוצעים לקהל של אלפי לומדים בבת אחת, מה שכמובן נוח יותר לנו בארגון וגם ללומדים עצמם. והמרוויחים הגדולים הם ראשי הכוללים, שאינם צריכים להשקיע מאמץ בכתיבת מבכנים ובבדיקתם, והעבודה הזאת נעשית באופן מלא על ידי 'דרשו' שיש לו ניסיון של שנים רבות בכתיבת ועריכת מבכנים במקצועות התורה השונים".

מה זו 'תכנית ההשלמה'? נשמח אם תרחיבו בעניין זה...

"אם נחשב את הזמנים שבהם אין כולל, נגלה שמדובר בכ-45 אחוז מימי השנה. זה כולל ימי שישי ושבת, ימי מועדים וימים טובים, וכמובן חודשי בין הזמנים.

"הימים הללו נועדו במסגרת התוכנית לימים של חזרה ושינון הנלמד, כדי שיעמדו דפי הכולל לזיכרון ימים רבים בעז"ה. אולם יש המעוניינים לנצל ימים אלו גם להשלמת הש"ס בבקיאיות, לשם כך נועדה תכנית ההשלמה, כאשר אף היא תכנית לימוד בקצב של דף ליום, בה נלמדות המסכתות עליהם דילגו במחזור זה, כך שהמעוניינים לסיים את הש"ס תוך זמן של מחזור אחד (כמו בדף היומי), יסיימו באופן זה את הש"ס.

"חשוב לציין כי גם תכנית זו מהווה חזרה, שכן המסכתות הנלמדות בתכנית ההשלמה במחזור האחד, הם המסכתות שנלמדו במחזור הקודם בהיכלי הכוללים.

לנוכח ההצטרפות ההמונית לתוכנית 'דף הכולל', ולאחר שאלפי אברכים כבר הצטרפו, פנינו להרה"ג ר' טוביה בן פזי, ממיסדי כולל 'ש"ס ברציפות' במודיעין עילית, המלווה את התוכנית לאורך שלבי הקמתה, וביקשנו לשמוע מפיו אודות התוכנית, האופן בו יתבצע הלימוד בפועל, והתועלת המיוחדת שיכולים אברכי הכוללים מהלימוד במסגרתה.

אולי תסבירו לנו קודם כל מה היא התוכנית ומה הרעיון העומד מאחוריה?

"דף הכולל זו בעצם תכנית ללימוד הש"ס באופן המתאים ללימוד בהיכלי הכוללים", אומר הרב בן פזי. "במסגרת התכנית לומדים דף ליום רק בימים בהם מתקיימת מסגרת הלימודים בכולל, שהם חמשת ימי החול, לא כולל ישישי שבת, מועדים ובין הזמנים.

"מחזור הלימוד מתפרש על פני תקופה מקבילה של שני מחזורי לימוד הדף היומי בדרך של דילוגי מסכתות. המסכתות עליהן דילגו במחזור האחד יילמדו במחזור שאחריו, וחוזר חלילה. "שאר הימים בהם אין את מסגרות הכוללים, הינם ה'רווח שבין פרשה לפרשה', לעיון וחזרה לאוקמי גירסא".

למה בעצם נדרשת תוכנית כזאת? היא מביאה בשורה מיוחדת אברכי הכוללים?

"בשנים האחרונות הולכת וגוברת בהיכלי הכוללים הדרישה ללימוד הש"ס בהספק מתוך רצון להגיע לידיעת הש"ס, ועל דרך זו נפתחו כוללים רבים.

"לצורך יצירת הספק לקנין הש"ס, יש תועלת מוכחת בתכנית ציבורית רחבה הקובעת את הקצב מראש. ומכיון שהמטרה המרכזית בכולל היא הלימוד בחבורה, ובדרך כלל כל אברך לומד גם עם חברותא, הרי תכנית לימוד שתכלול גם ימים שאין בהם את מסגרת הכולל, לא תתאים בדרך כלל למטרת הכולל.

"לשם כך פותח 'דרשו' בשליחות מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי שליט"א, ובהכוונת גדולי מרביצי התורה בעלי נסיון רב בהכוונת הכוללים - תכנית עולמית עבור הכוללים המתאימים לכך.

"כאמור, התכנית הוקמה עבור הכוללים, אולם בהחלט מיועדת ומשתלבת גם ליחידים ולשיעורי תורה המותאמים לתכנית זו. גם הרישום ב'דרשו' נעשה הן לכוללים וקבוצות, והן ליחידים.

הארוכות מתחילים בתחילת הזמן. בשני המחזורים ישנם מסכתות ארוכות וקצרות. ובנוסף, תחילת לימוד סדרי הש"ס סודרו בקירוב לתחילת לימודם בדף היומי הרגיל. ובאופן כללי ישנה חפיפה בין שתי התכניות, כך שיש קשר בין הנושאים הנלמדים. "כאמור, לימוד הש"ס בלימוד שבהיכלי הכוללים אורך כחמש עשרה שנה, שהם שני מחזורים של דף היומי. אולם יש אברך שילמד בהיכלי הכוללים 'דף הכולל' כמחצית מהזמן הנ"ל ויסיים את הש"ס, וכגון מי שבלימוד נשים נזיקין מסתפק במה שלמד בישיבה, הרי נצרך לו הלימוד במסגרת זו רק כשמונה שנים. כך גם מי שלומד גם את 'תכנית ההשלמה', מסיים את הש"ס תוך מחזור אחד".

לרישום כוללים ל'דף הכולל'
 הרב אהרן אתרוג: 053-313-1919
 ליעוץ לראשי הכוללים והסבר על התוכנית
 הרה"ג ר' חיים קריזר: 0527179048
 להצטרפות לתוכנית ללומדים פרטיים
 ניתן לפנות למשרדי 'דרשו': 02-560-9000

"בנוסף ישנה בתכנית זו בשורה מיוחדת לכלל בחורי הישיבות ואברכי הכוללים, העוסקים בימות השבוע והזמן בעומק הסוגיות, ורוצים לקנות בקיאות בש"ס ב'יומי דפגרא'. ונמצא כי רק מלימוד ימים אלו של שישי שבת ובין הזמנים, מסיימים הם את הש"ס, חוץ מארבעת המסכתות שעליהן חוזרים במחזור השני שחסרות בתכנית ההשלמה".

לפי מה החלטתם לסדר את המסכתות, מה לומדים ומה מדלגים?

"כאמור, הסדרים והמסכתות רובן ככולן לפי סדר הש"ס, אבל הם מחולקים על ידי דילוגי מסכתות כדלעיל.

"הסיבה העיקרית לדילוגי המסכתות היא בגלל הצורך במעבר בין נושאי הש"ס השונים במשך השנים, כדי שבמחזור לימוד אחד כבר יוכלו הלומדים לקנות ידיעה של ממש בכל חלקי הש"ס. כמו כן, אילו היה נלמד הש"ס כסדר, ללא דילוגים, היו עוסקים באותו הסדר שנים רבות. דבר זה אצל רבים מהלומדים הוא חסרון גדול מכמה טעמים ידועים.

"רבות הושקע בחלוקת המסכתות לשני המחזורים באופן שיסתדרו כמה עניינים: קודם כל הושם דגש על העיתוי הנכון לתחילת מסכתות במסגרת של הכולל. כמו כן רוב המסכתות

הש"ת היומי - סיום הש"ס

האם אומרים 'שהשמחה במעונו' בברכת המזון של סעודת סיום?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

טוב שמצוה להרבות בסעודה אין מברכים שהשמחה במעונו ונתקן רק למצוות מסוימות.

הערוך השולחן סי' רמ"ו סעיף מ"ה כתב טעם נפלא שלא לומר שהשמחה במעונו, שהרי היה ראוי לומר שהשמחה כאן ולמה אומרים במעונו, אלא שבנשואין אין השמחה שלמה בעולם הזה אלא במעונו של הקב"ה שנאמר עוז וחדוה במקומו, אבל בתלמוד תורה יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא, אם כן השמחה היא כאן בעולם הזה, ואין לומר שהשמחה במעונו עכ"ד הנחמדים.

פרי שלגודל מעלת שמחת התורה בסיום אין לומר שהשמחה במעונו אלא השמחה שורה כאן, ועי"ז יושפע שפע רב בכל העולמות.

שאלה: האם בסעודת סיום יש לומר "שהשמחה במעונו" כמו בסעודת נשואין, שהרי גם בסעודת ברית מילה היו אומרים שהשמחה במעונו רק משום צער התינוק לא אומרים, אם כן בסעודת סיום יש לומר שהשמחה במעונו.

תשובה: דעת הלבוש (בלבוש החור בסופו) שאומרים שהשמחה במעונו בסיום מסכת, והמהרש"ל בים של שלמה ב"ק (פ"ז סי' ל"ז). כתב שראוי לומר שהשמחה במעונו דאין לך שמחה יותר לפני הקב"ה אלא שמחה ורינה של תורה דאין להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה, אך כתב שהורה כן פעם אחת הלכה למעשה, ונתבלבל השמחה במהומות גדולות ע"י סיבות קשות, ותלה הדבר בהוראה זו שעבר על דברי רבותיו לומר דבר חדש שלא תקנו אלא בנשואין ופדיון הבן, ובודאי כל דבריהם בקבלה ובסודות פנימיות על כל שיחה ומילה, ואף בסעודת יום

כיצד ניתן להכשיר תבניות אפייה לפסח?

למדנו, כלי שלעיתים נבלע בו החמץ על ידי האש ללא תוספת נוזלים, לדעת הרמ"א יש להכשירו ב'ליבון קל'.
אולם, תבניות אפייה שהעוגות נאפות ישירות על גבן - אף אם מורחים עליהן תחילה שמן, או מרגרינה, וכדומה - חובה ללבן ב'ליבון חמור' (ראה שם), ולא ניתן להכשירן בהגעלה.

[שו"ע תנא, יא, ומשנ"ב סג-סז; וראה ביאורים ומוספים דרשו, 56]

מחבתות חמץ, שמטגנים בהן חמץ בשמן, בחמאה, או במשקה אחר - לדעת השולחן ערוך ניתן להכשירן לפסח בהגעלה, ולדעת הרמ"א, לכתחילה יש ללבן ב'ליבון קל' (ראה תקצירים קודמים), מחשש שבמשך השנה אירע שבשעת הטיגון לא נותרה שום לחלוחית בחמץ והוא נאפה ישירות על המחבת; וכפי שכבר

מדוע לא ניתן להכשיר מחבת מפלון לפסח?

נותרת לחלוחית כלשהי בחמין.
ומחבת המצופה 'טפלון', שטיגנו בה חמץ ללא משקה - לא ניתן להכשירה לפסח, מפני שלכל הדעות היא טעונה 'ליבון' מעיקר הדין, שהרי היא בולעת ישירות מהחמץ, ומאידך, הליבון עלול לקלקל את הטפלון, וממילא יש לחשוש שלא יבעיר את האש במידה הנדרשת.

[ביאורים ומוספים דרשו תנא, 55 ו71]

בהמשך לאמור: סיר שמשמש בקביעות לדברים שמתייבשים בסוף בישולם, כגון הסירים המשמשים להכנת קוגל אטריות - לדעת הרמ"א, יש להכשירו לפסח ב'ליבון קל', כדין מחבת. ונחלקו הפוסקים בנוגע לסיר המשמש לבישול חמין לשבת - אם דינו כמחבת, מפני שפעמים רבות החמין מתייבש במהלך השבת והסיר בולע ישירות מהחמץ; או שאין דינו כמחבת, מאחר ותמיד

כיצד ניתן להפוך מחבת חלבית לבשרית?

ואף כלי בשרי שרוב שימושו על האש בלבד ללא נוזלים, ונאסר בבליעת חלב, (או להיפך) - ניתן להכשירו בהגעלה, מהטעם האמור שבליעות אלו 'דבר היתר' הן; ויש שהתנה זאת בכך שיחלפו עשרים וארבע שעות מזמן הבליעה עד ההגעלה, והוסיף, שראוי להגעילו שלש פעמים.

[ביאורים ומוספים דרשו תנא, 61]

מחבת חלבית או בשרית - באופן שמותר להגעילה על מנת להפכה לבשרית או חלבית (ראה תקצירים קודמים) - יש אומרים שחובה להכשירה ב'ליבון חמור'; ויש אומרים שהואיל וחלב ובשר הם 'דבר היתר', כלומר שאינם מאכלות האסורים מצד עצמם כי אם בצירופם יחד, די ב'ליבון קל' כדי להכשיר את המחבת. ויש אומרים שניתן להכשירה בהגעלה בלבד, וכן הכריע החזון איש להלכה.

האם מותר ללמוד תורה לפני בדיקת חמץ?

ולימוד תורה ביחידות - יש שאוסרים כדין מלאכה, ואף אם שעה זו קבועה ללימודו; ויש שמתירים עד לצאת הכוכבים. ולימוד בציבור בבית המדרש, מותר (עד לצאת הכוכבים) לכל הדעות, כיון שאין לחשוש שיימשך בכך; ועם זאת, אין לעסוק בלימוד זה אלא בדינים, דברי אגדה, וכיוצא בהם, אך לא בפלפול, כיון שיש לחשוש שימשיכו בפלפול זמן רב.

[שו"ע תלא, ב, משנ"ב ה-ז, שעה"צ ז, וביה"ל ד"ה ולא]

מחצי שעה לפני צאת הכוכבים של ליל ארבעה עשר בניסן, אסור להתחיל במלאכה (ראה הפנייה במקורות), ולאכול פת יותר מכביצה, עד לאחר בדיקת חמץ, שזמנה מתחיל בצאת הכוכבים; מחשש שיימשך בעיסוקו, או באכילתו, וישכח לבדוק. ומי ששכח לבדוק בלילה, אסור ביום י"ד בניסן במלאכה ובאכילה, עד שיבדוק. ולאחר שהגיע צאת הכוכבים, אסור לשהות זמן רב אף ללא מלאכה או אכילה, בטרם יבדוק, כיון שצריך לבדוק מיד בתחילת הלילה.

הלוח היומי

י"א בטבת | רבי שלמה ב"ר עקיבא
אייגר זצ"ל, אב"ד קאליש ופוזנן, בעל
גליון מהרש"א, ספר העיקרים ועוד

יום זה נקרא 'פורים לפאנטו', בו חוגגים יהודי העיר לפאנטו-יוון (נאופאקטוס) את נס הצלתם ממות לחיים במהלך הכיבוש התורכי. יום זה נקרא גם 'פורים מעז'יבוז', בו ניצלו יהודי המקום מהפרעות הנוראיות שערכו בוגדן חמלניצקי שר"י ושותפיו הקוזקים בשנת ת"ח.

יארצייט:

- תרי"ב: רבי שלמה ב"ר עקיבא אייגר זצ"ל, אב"ד קאליש ופוזנן, בעל גליון מהרש"א, ספר העיקרים ועוד.
- תרכ"ג: רבי שלמה זלמן ב"ר שלום אולמן זצ"ל, אב"ד מאקאווא, בעל יריעות שלמה ועוד.
- תרל"א: רבי אלכסנדר ב"ר יחיאל יצחק אייזיק יהודה יחיאל אייכנשטיין-ספרין זצ"ל, מקומארנא.
- תרמ"א: רבי אליהו ב"ר מרדכי לביא זצ"ל, אב"ד בנגאזי-לוב, בעל גאולת ה', מנוחה לחיים, אורח ישר ועוד.
- תרנ"ב: רבי עקיבא ב"ר אליהו קורניצר זצ"ל, אב"ד קראקא, בעל שו"ת וחדושי רבי עקיבא קורניצר.
- תרס"ח: רבי שלמה יהודה ב"ר פסח צבי טבק זצ"ל, מסיגעט, בעל ערך שי.
- תרע"ג: רבי יהושע ב"ר מאיר הורוביץ זצ"ל, האדמו"ר מדז'יקוב, בעל עטרת ישועה ועמק ההלכה.
- תרע"ה: רבי דוד ב"ר יוחנן (מרחמסטריווקא) טברסקי זצ"ל, מזלטיפולי.
- תשל"ג: רבי יהושע ב"ר יצחק שהרבני זצ"ל, מזקני מקובלי ים-ותלמיד הבן איש חי.
- תשל"ח: רבי משה ב"ר אליעזר ברגמן זצ"ל, ר"י רשב"י ב"ב.
- תשמ"ה: רבי יעקב יוסף שלמה ב"ר חיים דב הלפרין זצ"ל, מוואסלוי.

האם עדיף שאשה תתפלל בבית מאשר בבית הכנסת?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

אמנם בזמננו, דעת הגר"ח קניבסקי (דרך שיחה ח"ב עמ' רפח), שכיון שנשים מדברות ברחוב [שלא כבזמן הגר"א], כבר אין טעם שלא ילכו לבית הכנסת, וא"כ אדרבה, טוב שילכו ובכך ידברו פחות לשון הרע.

עוד כתב באגרת הגר"א שם, שיש להתרגל לשבת יחידי, כי חטא לשון הרע חמור מכל העברות, והוא כנגד כל שלוש העברות החמורות, כמבואר בתוספתא (פאה פ"א ה"ב). וכל מצוותיו ותורותיו של אדם אינו מספיק למה שמוציא מפיו, וצריך לרדת לשאול על זה הרבה מאד, וא"א לשער גודל היסורין והצרות שסובל בשביל דיבור אחד.

היום מתחילים בלימוד כלל ז' מהלכות רכילות. לשון ה'חפץ חיים' בתחילת סעיף א' הוא: "אין חילוק באיסור סיפור רכילות בין אם המספר איש או אשה...".

נידון מעניין מביאים לגבי כך בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו': באגרת הגר"א כתב, כי יותר טוב שאשה תתפלל בבית מאשר בבית הכנסת, כי א"א להינצל שם משמיעת לשון הרע וקנאה ודברים בטלים, וכ"ש בשבת ויו"ט שמתאספים לדבר, שעדיף שלא להתפלל כלל מאשר ללכת לביהכ"נ. וגם הבנות יותר טוב שלא ילכו לביהכ"נ, מפני שרואה בגדים ומתקנאת, ובאה ומספרת בבית, ומתוך זה באים ללשון הרע ושאר דברים.

פעם הלך הגאון רבי משה פינשטיין לוועידה של "אגודת ישראל" בארה"ב ופילס את דרכו לכיוון הפתח, עד שלפתע נעצר כיון שהיה שם אדם שהיה שקוע בתפילת "שמונה עשרה", ולא היתה כל דרך אחרת להגיע אל הפתח. מלווהו לחש לרבינו שהשעה מאוחרת, אך רבנו ענה לו: "מה אעשה? הרי קיר ניצב למולי!"

(והאיש משה - אודות הגר"מ פינשטיין עמ' 82)

נשתדל להתחזק ביראת שמים ולא לחפש כל מיני הוראות היתר וקולות שונות כדי להפטר מקיום מצוות